

ניו יורק; חברת סגל ומדריכה במכון הלאומי לפסיכותרפיות (NIP) ובמרכז סטיבן מיטשל ללימודים התייחסותיים; עורכת-במשותף של Psychoanalytic Dialogues ועובדת בניו יורק. רחל סופר היא חברת סגל ומדריכה במכון הלאומי לפסיכותרפיות (NIP), חברת סגל ומדריכה בתוכנית ההכשרה של NIP, וחברת סגל במרכז סטיבן מיטשל ללימודים התייחסותיים; היא העורכת של Psychoanalytic Perspectives, ועובדת בניו יורק.

הספר שערכו מתאר וחוקר את המשגת ה"ויטליזציה", אשר מאפשרת דרכים חדשות של גישה והתייחסות בטיפול הפסיכואנליטי. הויטליזציה היא התהליך בין שני אנשים שמאפשר להצית חוויות חדשות ולהחזיר היבטים כבויים וגוועים של העצמי לחיים, ומעבר לכך – גם להחיות היבטים שלא יכלו קודם להתפתח. הדגש האונטולוגי שמפעם בגישה הוויניקוטיאנית והבינויאנית (בעיקר ביון המאוחר) מאפשר להתמקד בטיפול באפשרויות של מטופלים "להיות" יותר מאשר "לדעת".

הספר מקבץ מאמרים של 12 מחברים מגישות שונות, בעיקר התייחסותיות (וכולל גם מאמר של ד"ר בעז שלגי, מישראל), והם מחולקים לשני חלקים: ויטליזציה כפעולה לא-מודעת: הפעלה (enactment), חלימה והפצעה; והשימוש המחייב של המטפל בעצמי: אהבה, משחק והספקה (provision).

HOWARD B. LEVINE & ANA DE STAAL (EDS.) ★

Psychoanalysis and Covidian Life: Common Distress, Individual Experience

Bicester, UK: Phoenix Publishing House, 2021, pp. 290.

עורכי הספר הם הווארד לוין, פסיכואנליטיקאי אמריקאי מבוסטון, מסצ'וסטס, חבר ה-APSA, PINE, החברה הפרוידיאנית בת-זמננו, חבר סגל בלימודי הפוסט-דוקטורט במסלול הפרוידיאני באוניברסיטת ניו יורק, ועורך של בהוצאת Wilfred Bion Studies Book Series – Routledge ערך-במשותף מספר רב של ספרים, וספר שכתב יופיע בקרוב. אנה דה סטאל היא פסיכואנליטיקאית צרפתית וערכה את רוב התרגומים לצרפתית של ביון ושל פסיכואנליטיקאים מרכזיים בפסיכואנליזה בת-זמננו. היא עובדת כפסיכואנליטיקאית בפריז.

הספר רחב היריעה מאגד בתוכו מאמרים של 15 כותבים מצרפת, ברזיל, לונדון, איטליה וישראל (שוקי דורבן), על השפעת הקורונה על הפסיכואנליזה הקלינית והטיפול הפסיכואנליטי. הספר מחולק לשישה חלקים: סצינת הרקע/הקשר; להיות ולחשוב בזמני מגיפה; ה-setting תחת לחץ;

MICHAEL EIGEN ★

Eigen in Seoul. Volume Three: Pain and Beauty, Terror and Wonder

London and New York: Routledge, 2021, pp. 94.

מייקל אייגן, פסיכואנליטיקאי ניו יורקי שמלמד בתוכנית הפוסט-דוקטורט לפסיכותרפיה ופסיכואנליזה באוניברסיטת ניו יורק ובארגון הלאומי לפסיכואנליזה, הוא מחברם של שלושים ספרים, ומוכר מאוד לקוראים ולמטפלים הישראלים.

ספרו הנוכחי הוא הספר השלישי על שלושת הסמינרים שנתן בסיאול, קוריאה, בין השנים 2007 – 2011. שלושת הסמינרים בסיאול, שכל אחד מהם נערך במשך שלושה ימים, כיסו היבטים שונים של פסיכואנליזה בדרכו הייחודית של אייגן. שני ספרים המתארים את הסמינר הראשון והשני בסיאול שהתקיימו ב-2007 וב-2009, כבר התפרסמו לפני כעשור – Faith and Transformation ב-2010, ו-Madness and Murder ב-2011.

הספר הנוכחי שמתאר את הסמינר השלישי בסיאול מתמקד בכאב וביופי – בכאב שהורס וביופי שמשיב חיים ומרפא. אייגן מסתמך על קבלה, סיפורי תנ"ך ותיאורי טיפול, ועל כתיבתם של ביון, ויניקוט, מילנר, מלצר, בובר, לוינס ועוד, ומציע מתוך כך בדרך אייגנית אופיינית, מיגוון אפשרויות ומימדי חוויה ומגע נפשי שמביאים חיים.

לספר הקדמה של קרי בהן, שערכה את הספר מתוך תעתיקי שלושת הימים של הכנס. קרי כהן, עובדת סוציאלית קלינית ופסיכותרפיסטית בפנסילבניה, מושקעת מזה 15 שנים בכתיבתו של אייגן, לומדת בסמינר שלו ומלמדת את כתיבתו. והיא זו שבמשך שמונה השנים האחרונות קראה את תעתיקי הכנס השלושי ועודדה את אייגן לפרסם גם את הספר השלישי הזה של אייגן בסיאול.

AMI SCHWARTZ COONEY AND RACHEL SOPHER (EDS.) ★

Vitalization in Psychoanalysis: Perspective on Being and Becoming

London and New York: Routledge/Relational Perspectives Series, 2021, pp. 282.

עורכות הספר הן ד"ר אמי שוורץ קוניי, חברת סגל בתוכנית הפוסט-דוקטורט לפסיכואנליזה ופסיכותרפיה באוניברסיטת

האוסף הגדול הזה מכיל מעבר ל-800 מכתבים, גלויות, תמונות, ומתוכם נולד ספר זה והאפשרות של אלפנדרר ושל קורארי הספר להתוודע באופן מפורט, אישי, ואנושי, למאורעות שקרו והשפיעו על החיים ועל הנפש במשך 20 שנים טראומתיות מאוד.

TZACHI SLONIM (ED.) ★
Richard M. Billow Selected Papers
on Psychoanalysis and Group Process

London and New York: Routledge/The New International Library of Group Analysis, 2021, pp. 273.

ד"ר ריצ'רד בילוו הוא פסיכולוג קליני, פסיכואנליטיקאי ומטפל קבוצתי. הוא ניהל במשך שנים רבות את לימודי ההמשך של קבוצות באוניברסיטת אדלפי, וכתב שלושה ספרים ומאמרים רבים בנושאי קבוצות וגישתו הפסיכואנליטית של ביון. הוא פרופ' קליני בתוכנית הפוסט-דוקטורט בפסיכואנליזה ובפסיכותרפיה באדלפי.

עורך הספר, ד"ר צחי סלונים, הוא פסיכולוג קליני, שעובד בניו יורק; הוא פרופ' בתוכנית הדוקטורט בפסיכולוגיה קלינית באוניברסיטת ניו יורק ובאוניברסיטת פס, ובתוכנית הפוסט-דוקטורט בפסיכותרפיה קבוצתית באוניברסיטת אדלפי. הספר מכיל 19 מאמרים של בילוו המתמקדים בפסיכואנליזה של ביון ובתהליכים קבוצתיים. אך בעוד שביון עצמו הפסיק מוקדם את עבודתו הקבוצתית בגלל התנגדותה של מלאני קליין, האנליטיקאית שלו, להיותו פסיכואנליטיקאי ומטפל קבוצתי, כתיבתו של בילוו על גישתו התיאורטית והמעשה הטיפולי נשענת על עבודתו הקבוצתית במשך עשרות שנים ועל אמונתו בצורך לשלב גישה קבוצתית עם טיפול אינדיבידואלי. הספר נפתח במבוא של העורך סלונים, ומחולק לחמישה חלקים, כאשר לכל אחד מהם מבוא קצר של העורך: הכל על "אני"; באהבה ל-K; תהליך קבוצתי: לנוע אל עבר K; תקיעויות והודמנויות; לעשות את עבודתנו.

הספר מסתיים באפילוג מיוחד ונוקב שבו מסכם בילוו את עבודתו והתפתחותו כמטפל וכמטפל קבוצתי.

FRANCO BORGOGNO ★
One Life Heals Another:
Beginnings, Maturity,
Outcomes of a Vocation

New York: International Psychoanalytic Books (IPBooks), 2020, pp. 169.

פרנקו בורגוגנו הוא פסיכואנליטיקאי מנחה ומדריך בחברה הפסיכואנליטית האיטלקית, נשיא המרכז בטורינו לפסיכואנליזה. הוא פרופ' לפסיכולוגיה קלינית באוניברסיטת טורינו ואחד ממייסדי קרן פרנצי הבינ-לאומית. כתב מספר רב של מאמרים

שינויים והיערכויות-מחדש בעבודה הטיפולית; רשימות קליניות; סיכום.

LENA THEODORU EHRlich ★
Psychoanalysis from the Inside Out:
Developing and Sustaining an
Analytic Identity and Practice

London and New York: Routledge, 2020, pp. 169.

לנה תיאודורו אהרליך היא אנליטיקאית מנחה ומדריכה במכון הפסיכואנליטי של משיגן, ומדריכה קלינית במחלקה לפסיכיאטריה בביה"ס לרפואה של אוניברסיטת משיגן. היא כתבה מאמרים רבים בהתבסס על 30 שנות עבודתה הקלינית. הספר מבטא בשפה ישירה ונוגעת, תוך שימוש בדוגמאות קליניות רבות, את אמונתה הגדולה בכוחו ובמידת השפעתו של הטיפול הפסיכואנליטי וביכולתו להגיע לשכבות עמוקות ביותר של הנפש ושל הטראומה הנפשית. המחברת מדגישה את הצורך לעבוד בטיפול מבפנים החוצה (from the inside out), ובמצבי קושי בטיפול היא מתמקדת בקושי של המטופלים להעמיק בטיפול בגלל פחדיהם שלהם מאינטימיות ומעוצמות העולם הפנימי הנפער בטיפול. היא חושבת שמתוך גישה זאת מתאפשרת יכולת גדולה יותר לעבוד ולהתייחס לסבל ולמצוקתם של מטופלים קשים.

באופן זה, שבעת פרקי הספר מחולקים לשלושה חלקים: למצוא עצמנו כפסיכואנליטיקאים; לפתח את היכולת להעמיק באנליזה; לקיים ולחזק את היכולת להקשיב ולהגיב באופן פסיכואנליטי.

RONI ALFANDARY ★
Postmemory, Psychoanalysis
and Holocaust Ghosts:
The Salonica Cohen Family and
Trauma Across Generations

זהו ספר ייחודי שכתב ואסף ד"ר רוני אלפנדרר, עובד סוציאלי קליני, צלם ומרצה באוניברסיטת חיפה ובאוניברסיטת בר-אילן, שעומד בראש התוכנית לפסיכותרפיה של אוניברסיטת בר-אילן, וכתבתו העניפה כוללת שירה, פרוזה, וכתבה מקצועית.

הספר הנוכחי, שעל כריכתו מופיעה תמונה של משפחת כהן מ-1917, מבוסס על אוסף גדול של מכתבים ותמונות שנשלחו על-ידי בני משפחת כהן מסלוניקה, יוון, לבני משפחתם שהיו בפריז ובתל-אביב, בין השנים 1923 – 1942, והוא חוקר את היבטי הטראומה של השואה על משפחה זאת.

המכתבים הכתובים בארבע שפות, בעיקר בצרפתית, והתמונות נמצאו בארבע קופסאות מכתבים שהתגלו בישראל ובצרפת, ושרדו בצורה מופלאה את השואה ואת טלטלות השנים.

ספרם הולך צעד־צעד, פרק־פרק, פיסקה־פיסקה, לתוך ספרו של ביון, ומציע הבנה ופירוש מפורטים ל־28 הפרקים בספרו של ביון. הם סוקרים בספר את החידושים שביון הציע בעקבות פרויד וקליין, ואת הנושאים המרכזיים בספר העוסקים בשאלות מהי חשיבה, כיצד נוצרים רעיונות ונאספים ללמידה וידע, מהם תפקידי האגו, איך לומד התינוק לחשוב, התפקיד החיוני של ה־reverie של האם, מהו העיכול המנטלי, מהי תנועת החשיבה לאורך החיים ועוד.

לספר מבוא מעניין ביותר שכתבה פרופ' יולנדה גמפל, שכאשר הספר "ללמוד מן הניסיון" יצא בעברית ב־2004, כתבה לו הקדמה מפורטת מאוד, ועכשיו סוגרת את המעגל כשהיא כותבת מבוא לספרם של חני בירן ואמנון פוד על הפירוש לספר "ללמוד מן הניסיון".

★ דנה אמיר

אבני ריחיים:

קטעי ממואר

אפיק – ספרות ישראלית, 2021, 59 עמ'

דנה אמיר, פסיכולוגית קלינית ופסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל, ראש מסלול הדוקטורט בפסיכואנליזה באוניברסיטת חיפה, עורכת ראשית של כתב העת הפסיכואנליטי "מארג", משוררת וחוקרת ספרות – כתבה הפעם ספר אישי דקיק, אך רב עוצמה ורוטט.

חלקו הראשון של הספר מספר על חוויותיה וקשייה כאם מאמצת לבן הצעיר שאימצה ועל התמודדותה עם ייאוש עמוק בתוך כוחה הבלתי מנוצח של ההפקרה שהילד חווה בתחילת חייו, המערערת שוב ושוב את האפשרות לאהוב ולקבל אהבה. חלקו השני של הספר – בית, סוקר את חדרי בית ילדותה: חדר האורחים, המטבח, חדר העבודה, חדר הילדים, ותוך כדי כך עולים תיאורים קשים, נוקבים, של חוויות ומצבים מוחשיים, מאיימים, אלימים; אמיתות וכללים שהוצהרו בקול ואז נסתרו בלחש, או בסוד, ללא מילים.

חלקו השלישי של הספר – לחזור, מספר על הפחד הגדול שלה ללכת לאיבוד מאז ילדותה, ועל הכתיבה כקבלת גזירת הגורל של ההליכה לאיבוד והפיכתה לצורה עמוקה של התמשכות.

★ גידי רובינשטיין

בין בושה לגאווה:

פסיכותרפיה חיובית בגברים

הומואים וביסקסואלים

תל־אביב: הוצאת עם עובד, 2021, 301 עמ'.

פרופ' גידי רובינשטיין, פסיכותרפיסט ופרופ' במכללה האקדמית נתניה, כתב מתוך ניסיונו העשיר בטיפול בגברים הומואים וביסקסואלים כשישים מחקרים לכתבי־עת ולספרים,

וספרים (חלקם הגדול באיטלקית), והוא זוכה פרס סיגורני 2019, ופרס הספר 2017 של האקדמיה האמריקאית לפסיכואנליזה. ספרו הוא בעצם אוטוביוגרפיה מקצועית על השנים הרבות של עבודתו כפסיכותרפיסט מ־1974 וכפסיכואנליטיקאי מ־1980. הספר מחולק לארבעה חלקים: קטעי חיים ועבודה במקצוע־יעוד הפסיכואנליטי; ה"יחסים האנליטיים": "זיכרונות" אודות הפסיכואנליזה במילנו ובטורינו ב־1975 – 1995; "השדה מדבר": תמונות ומחשבות; "גלרית תמונות אנליטית פרטית" קטנה (עם הסתכלויות על האנליטיקאי, צעיר וזקן). הוא מתחיל בהתחלת עבודתו, מתאר את התפתחותו כמטפל שבידיו הפקידו מטופלים את נפשם, דרך הכשרתו הפסיכואנליטית וחוויותיו במשך השנים, ומסיים בפרק שנקרא "חיפוש עד הסוף לקבל ולתת אהבה?"

KAREN L. FURD ★

Surrogate:

How a Woman Named Sandra

Made Me a Mother

New York: International Psychoanalytic Books

(IPBooks), 2020, pp. 121.

ספר מיוחד שמתאר באופן רגשי אישי, חשוף וסוחף את המאבק להיות אם, עובר דרך א־היכולת ללדת וההתמודדות הרגשית והרפואית בעקרות, הוויתור, ההתלבטות וההחלטה לפנות לפונדקאות, וגם אז – טלטלות כשלוני הפונדקאות הראשונה והצלחת הפונדקאות עם פונדקאית נוספת. ואף שהספר צומח מתוך חוויה אוטוביוגרפית, הוא מצליח לתת ביטוי לחוויות המאבק הקשה הזה והפונדקאות באופן שמחבר ומאפשר לקוראים רגש ומחשבה גם יחד.

זהו סיפורה של קרן פנד, שמתואר בשמונה פרקים ונכתב כעשרים שנה אחר־כך, לפני מותה מ־הפטיסיס C, ואילו מתלווה פרק שכתב עליה בעלה, הפסיכואנליטיקאי דיוויד ג'יימס פיישר מלוס אנג'לס, ראיון שהוא עשה עם הפונדקאית סנדרה, ופרק שכותבת הבת, שמונה שנים לאחר מות אמה, על האמביוולנטיות שבלהיות בת של אם פונדקאית.

★ חני בירן ואמנון פוד

ללמוד את ביון:

פירוש לספר וללמוד מן הניסיון

תל־אביב: תולעת ספרים, 2021, 128 עמ'.

חני בירן, פסיכואנליטיקאית מנחה ומדריכה במכון תל־אביב לפסיכואנליזה בת זמננו, שכתבה ספר על ביון ב־2015, "The courage of simplicity", ואמנון פוד, פסיכולוג קליני ותיק, חברו יחד מתוך אהבתם לביון ומתוך שמצאו שניהם בקריאת כתביו נחמה ועניין בעיתות מצוקה, כדי לכתוב פירוש לספרו של ביון "ללמוד מן הניסיון".

★ עיריית חגי
לקראת הבנה מחודשת של עולמו
של הילד עם האוטיזם –
מיהו הילד הנמצא בחדר?
ירושלים: כרמל/פרשנות ותרבות –
סידרה חדשה, 2021, 352 עמ'.

ד"ר עיריית חגי היא פסיכולוגית חינוכית והתפתחותית, המטפלת שנים רבות בילדים עם אוטיזם ובמשפחותיהם. ספרה מתחקה אחר תהליכי כינון העולם הסובייקטיבי והעצמי של ילדים עם אוטיזם. מטרת הספר היא לבחון כיצד נוצר ומתכונן עולם זה, וכך להבין מיהו הילד הנמצא בחדר הטיפול, וכיצד ניתן ליצור איתו קשר.

הספר מחולק לשלושה חלקים. חלקו הראשון מתמקד בילד עם אוטיזם שאינו משתמש בשפה מילולית. לשם כך נעשתה אינטגרציה בין גישות מתחום יחסי האובייקט, העוסקות בכינון החוויה הרגשית בשלב הטרום-מילולי לבין המשגות מתחום הפילוסופיה של השפה, העוסקות אף הן בכינון החוויה ללא מילים. חלקו השני של הספר עוסק בכינון העצמי ובחוויה הסובייקטיבית של ילדים עם אוטיזם, המשתמשים בשפה מילולית, אך מתקשים להשתמש ב"שפה רגשית" לצורך ביטוי רגשותיהם ועולמם הפנימי. הדיסציפלינה שבה נעזר המחקר בתחום זה היא הספרות. טענת הספר היא כי ילדים אלה משתמשים בספרות בדרך ייחודית, המסייעת להם לכונן את עולמם הרגשי, בעיקר בספרות מסוגת המדע הבדייוני והאגדות. חלקו השלישי של הספר הוא חלק אמפירי שבדק את טענות המחקר באמצעות מתודה של תצפית מעורבת.

הספר פותח צוהר להבנת עולמו הפנימי הכמוס והעשיר של הילד האוטיסט, גם אם אינו משתמש בשפה מילולית כדי להמשיג ולהתקשר, ויש לו חשיבות רבה לגבי הטיפול בילדים עם אוטיזם.

★ נעמי לאור-בנקר
האתיקה של ההבנה הטיפולית:
תרומתו של גאדמר לפסיכואנליזה
ירושלים: כרמל/פרשנות ותרבות –
סידרה חדשה, 2021, 258 עמ'.

ספרה של ד"ר נעמי לאור-בנקר, עובדת סוציאלית, פסיכותרפסטית ומדריכה, מעמיד במרכז את הטענה כי האופן שבו מבין המטפל את המטופל שלו בשיחה הטיפולית הוא התרחשות איתית. ניתוח תהליך ההבנה במרחב הפסיכואנליטי והפסיכודינמי נעשה באמצעות ההרמוניטיקה של הנס גיאורג גאדמר, שנבחרה כנקודת המוצא הבסיסית של הספר משום שהיא הומנית, פרקטית, ממוקדת בשפה ומציעה תובנה למרחב

והקים את פורום הייעוץ "שרינג פרנדלי" באתר דוקטורט לפני כעשרים שנה.

ספרו עוסק בקשיים הרגשיים של גברים אלה, כפי שהם משתקפים בחדר הטיפול. הספר מתבסס על ממצאי מחקרים עדכניים, שלפיהם שיעור ההפרעות הנפשיות הגבוה יחסית בקהילת הלהט"ב נובע מהפנמת יחסה השלילי של חברת הרוב ההטרוסקסואלית שבה גדלו, והם מקבלים תוקף נוסף מתוך ניסיונו הקליני של המחבר. בספר נידונות סוגיות מרכזיות בחייהם של גברים אלה, ויישום גישות עיקריות בפסיכותרפיה לקידום רווחתם הנפשית ויכולתם להתמודד עם מציאות חברתית ופנימית מורכבת.

הספר מחולק לשלושה שערים: "מפאראפיליה ופסיכופתיה עד לנטייה מינית נורמטיבית" – שמתאר את גלגוליה השונים של ההתייחסות הקלינית להומוסקסואליות מתחילת המאה העשרים עד ימינו; "סוגיות מרכזיות בטיפול בגברים הומואים וביסקסואלים"; "פסיכותרפיה חיובית בטיפול בגברים הומואים וביסקסואלים". הספר מסתיים במילון מונחים.

★ ציפי רוזנברג שיפר
עדות היא מצב נפשי:
חויית העדות במבט פילוסופי,
ספרותי ופסיכואנליטי
ירושלים: כרמל/פרשנות ותרבות –
סידרה חדשה, 2020, 157 עמ'.

ד"ר ציפי רוזנברג שיפר היא פסיכולוגית קלינית, מדריכה ומרפאה בעיסוק. הספר מתאר את תופעת העדות מבחינה פילוסופית ופסיכואנליטית, והוא הראשון מתוך סידרה של שלושה שיעסקו בעדות מדוברת.

חלקו הראשון של הספר – מהי עדות מדוברת, בוחן את מהות ומשמעות העדות כפי שהיא באה לידי ביטוי בפרווה, בשירה, בתרבות החברתית ובפילוסופיה.

חלקו השני – עדות כפונקציה טיפולית בפסיכואנליזה ובפסיכותרפיה, מציע פרספקטיבה חדשה של משמעות העדות בשדה הקליני, אשר באה לידי ביטוי בשלושה הקשרים: הראשון – הספר מערער על ראיית העדות מבעד לעדשת הטראומה, ומציע ניסוח חדש של עמדת העדות לשינוי הנפשי בכל טיפול.

השני – הספר מצביע על כך כי הן המטפל והן המטופל הם עדים, אף שבשיח הפסיכואנליטי ההתייחסויות הן לעמדת המטפל כעד.

השלישי – הספר מציע לראשונה איפיונים טכניים וקליניים של עמדת המטפל והמטופל כעדים. הספר מביא בחלקו זה סקירה מפורטת על כתיבתם של חוקרים פסיכואנליטיקאים בנושא העדות בטיפול.

★ **ענת צור מהלאל**
אנליזה מן העבר האחר:
מטופלי פרויד כותבים.
 תל-אביב: רסלינג/נרקיסוס –
 סידרה לפסיכואנליזה, פילוסופיה
 וחקר התרבות, 2021, 304 עמ'.

ספרה של ד"ר ענת צור מהלאל, פסיכולוגית קלינית, עמיתת מחקר במכון בוצריוס לחקר החברה וההיסטוריה הגרמנית בת-זמננו, ובמסלול המחקר הבינ-תחומי בפסיכואנליזה, אוניברסיטת חיפה, נסקר בהרחבה במדור ספרים בחוברת "שיחות" הקודמת (אפריל, 2021), כאשר יצא לאור באנגלית, ועכשיו הוא יוצא בעברית בהוצאת רסלינג.

הספר סוקר אסופת ספרי זיכרונות שכתבו מטופליו של פרויד. הקריאה הפסיכואנליטית, הספרותית וההיסטורית של ממוארים אלה, מציגה את סיפור האנליזה מנקודת מבטם של המטופלים. ההתמקדות באסופת הממוארים השלמה של מטופלי פרויד מאירה את הפסיכואנליזה כפרקטיקה וכהגות ייחודית, ומציעה נקודת מבט חדשה ומרתקת על דמותו של פרויד כאנליטיקאי וכהוגה דעות, על מעלותיו, ולעתים גם על חסרונותיו.

★ **גיא פרל**
הדבורים של הבלתי נראה:
אל שפת השירה בעקבות יונג ונוימן
 תל-אביב: רסלינג/נרקיסוס –
 סידרה לפסיכואנליזה, פילוסופיה
 וחקר התרבות, 2021, 219 עמ'.

ד"ר גיא פרל הוא אנליטיקאי יונגיאני, עובד סוציאלי ומשורר; מורה בביה"ס לעו"ס באוניברסיטת ת"א ובביה"ס לפסיכותרפיה יונגיאנית של המכון הישראלי לפסיכולוגיה יונגיאנית ע"ש אריך נוימן. פרסם מסות ורשימות על שירה ושלושה ספרים.

ספרו הנוכחי מציע אנליזה טקסטואלית לשירתם של פרננדו פסואה, אלחנדרה פיסארניק וריינר מרייה רילקה, הנשענת על התיאוריות של יונג ואריך נוימן. הספר מפתח מהלך הרמנויטי דו-כיווני: התיאוריה מציעה פרשנות ייחודית לשירה, ואילו השירה מעמיקה את המשגתם התיאורטית של תהליכים הנשענים על המגע בין המודע ללא-מודע. כך מאפייניה הייחודיים של שפת השירה הופכים אותה לגשר בין "תודעת האגו" לשכבות הקולקטיביות של הלא-מודע. הספר מבקש לרדת לעומקה של תנועה זו, בהתייחסו אל השירה כאל גשר שבסיסו האחד מונח על קרקע המודעות והוא פרוש אל עבר הלא-מודע, על מרחביו הסמויים מן העין.

הדיאלוגי. שלושה מונחים עיקריים בהגותו של גאדמר – "דעה קדומה", "מרחק" ו"דיאלוג" – משמשים לניתוח המתחים האתיים הקיימים בשלוש גישות פסיכואנליטיות מרכזיות: התיאוריה הפסיכואנליטית הקלאסית של פרויד, התיאוריה של ויניקוט, והגישה ההתייחסותית. הקריאה דרך הפריזמה הגאדמרית חושפת את נקודות העיוורון והחוזק האתי של כל תיאוריה

העמדה האתית המוצעת בספר אינה מוגדרת על-ידי התיאוריה שעמה מזדהה המטפל. היא מטילה על המטפל את מלוא האחריות להבנה ולנכונות להיות מעורב בסיטואציה הקלינית, לסכן ולאתגר את עמדותיו המוקדמות. מעל לכול, העמדה האתית מאופיינת ברגישות גבוהה לאחרותו של המטופל ולכינונה של ההתחייבות האתית שיש ליצור במסגרת הטיפול.

★ **אביהו זכאי**
פרשנות פסיכואנליטית של הנאציזם לסוגיה:
מחקרים על טבע ואופי המשטר הטוטליטרי
 ירושלים: כרמל/פרשנות ותרבות –
 סידרה חדשה, 2020, 190 עמ'.

הספר דן בשורת חיבורים של ארבעה מלומדים יהודים-גרמנים, אשר ניסו להתחקות אחר הפתולוגיה של הרוח הנאצית. אך בעוד שבעבר נבחנה המורשת של כל אחד מהם בנפרד, הספר מציע בחינה השוואתית משמעותית ושיטתית של מטרותיהם המשותפות, וטוען שלארבעתם היתה תחושה משותפת של נחיצות ודחיפות המשתקפת בכתיבתם, והם האמינו ש"לכתוב פירושו לפעול":

וילהלם רייך – "פסיכולוגית ההמונים של הפשיזם" (1933);
 אריק פרום – "מנוס מחופש" (1941); זיגפריד קרקאואר –
 "מקליגרי להיטלר: היסטוריה פסיכולוגית של הסרט הגרמני"
 (1947); אריך נוימן – "פסיכולוגיית המעמקים והמוסר החדש"
 (1949).

ארבעת החיבורים האלה, כשמתייחסים אליהם יחד, בוחנים ומציעים תובנות חשובות ביחס לכוח המשיכה הגדול של הפשיזם והנאציזם וליצירתן של מדינות וחברות טוטליטריות וסמכותניות. יחד עם זאת, הם מבהירים גם את עומק הטראומה חסרת התקדים של הנאציזם והפשיזם. טראומה גדולה חורצת צלקות עמוקות בטקסטים שהיא מותירה אחריה – ואף שמחבריהם ניסו לקבור אותן במיומנות רבה תחת שכבות רבות של למדנות, בסופו של דבר, המומים מן הטראומה האיומה של דורם, הם חיברו כתבי הגנה לציוויליזציה המערבית.

העבודות הנידונות בספר משתייכות לסוגה חשובה של מלחמת תרבות מובחנת וכוללת יותר כנגד הברבריות הפשיסטית והנאצית, שערכה קבוצת אינטלקטואלים, בעיקרם יהודים-גרמנים, גולים מגרמניה הנאצית.

★ אורית אבן שושן-רשף

משחק הממלכות:

כל טיפוליי בביליותרפיה אותנטית

תל-אביב: רסלינג, 2021, 205 עמ'.

★ רוב ברבאה

ראייה שמשחררת:

מדיטציות על ריקות והתהוות מותנית

תרגום: קרן שפי

עריכה מדעית: יהל אביגור

חיפה: פרדס הוצאה לאור, 2020, 603 עמ'.

ד"ר אורית אבן שושן רשף היא ביביליותרפיסטית ופסיכותרפיסטית, והיא מציגה בספרה כלי טיפולי "משחק הממלכות" שפיתחה במשך כ-20 שנות עבודתה בתחום הביביליותרפויטי והקבוצתי. משחק הממלכות מאפשר יצירת ממלכה מקבילה בעולם הפנטסטי, ובריאת הממלכה מאפשרת יצירת סיפור אישי של המטופל, שמקרב אותו אל המציאות הפנטסטית שלו ואל אפשרות לייצר תיקון בתוך המציאות הנפשית שאיתה הוא מתמודד.

המודל בספר מבוסס על טיפול משולב, וכולל טיפול פרטני וטיפול קבוצתי של אותו מטופל על-ידי אותו מטפל, כאשר התהליך המרכזי מתהווה בטיפול הקבוצתי של 12 מפגשים. הצגת תהליך הטיפול בספר נעשית באמצעות תיאור תהליך הטיפול של קבוצה בת 9 מטופלים בני 10 - 12, 4 בנות ו-5 בנים, שלא הכירו קודם אחד את השני, והופנו לקבלת טיפול על רקע קושי במיומנויות חברתיות.

רוב ברבאה (1965 - 2020) היה מורה למדיטציה ומוזיקאי. הוא תירגל מדיטציה בודהיסטית מאז 1985 תחת מורים שונים. ב-2003 עשה ריטריט אישי במשך שנה בגאיה האוס, המרכז הגדול באירופה למדיטצית תובנה, והוזמן להישאר שם כמורה הבית, תפקיד שמילא עד סמוך למותו, והיה חבר במועצת המורים של המרכז.

בספר גדול-מימדים זה פורש רוב ברבאה גישה מקורית ומקיפה להעמקת התובנה. הספר מחולק לתשעה חלקים. הוא מציג המשגה ייחודית ובנויה בקפידה ובהירות של הדרך הבודהיסטית, ומלווה את המתרגלים בהדרגה לאורכה, החל מתובנות ריקות פשוטות ונגישות, והלאה אל תובנות מיסטיות יותר ויותר. הספר פותח בפני המתרגלים את מלוא עומק והרדיקליות של מה שלימד הבודהה על ריקות והתהוות מותנית.

 <p>BOOKWORM</p>	 <p>BOOKWORM</p>
<p>שעות הפתיחה בסניף מאז"ה - חנות ובית הקפה:</p> <p>א'-ה': 8.30-22.00, ו': 8.30-17.00, שבת 9.00-15.00</p> <p>טלפקס' 03-5357907 bookworm@zahav.net.il</p>	<p>תולעת ספרים</p> <p>שתי חנויות ספרים שני בתי קפה</p> <p> כינורבין 9, ת"א מאז"ה 7, ת"א </p>
<p>שעות הפתיחה בסניף כינורבין - חנות ובית הקפה:</p> <p>א'-ה': 8.30-22.00, ו': 8.30-17.00</p> <p>טלפקס' 03-5298490 bookworm@zahav.net.il</p>	<p>ניתן להזמין ספרים גם טלפונית באמצעות כרטיס אשראי</p>
<p>נשמח לראותכם</p>	